

Besluit van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân van 19 december 2023 houdende regels omtrent de openstelling van de Regeling Europese Landbouwsubsidies provincie Fryslân 2023-2027, paragraaf 2.2 Productieve investeringen groen- blauw en dierenwelzijn (Openstellingsbesluit GLB-NSP waterkwaliteit en natuurinclusiviteit op het landbouwbedrijf 2024)

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

gelet op artikel 1.3, vierde lid, van de Algemene subsidieverordening provincie Fryslân 2013;

Gelet op artikel 1.2 van de Regeling Europese landbouwsubsidies provincie Fryslân 2023 - 2027;

BESLUITEN

Het volgende openstellingsbesluit vast te stellen:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In aanvulling op de definities, als bepaald in artikel 1.1, en artikel 2.2.1. van de regeling, wordt in dit openstellingsbesluit verstaan onder:

- a. **agroforestry:** Agroforestry verwijst naar landbouwsystemen en -praktijken die houtige meerjarige planten (bomen en struiken) bewust combineren op hetzelfde stuk land waar ook andere landbouwgewassen worden geteeld of veehouderij plaatsvindt. Er vindt daarmee een ecologische en economische wisselwerking plaats tussen houtige en niet-houtige onderdelen van landbouwsystemen. In Nederland vallen ook voedselbossen onder de definitie van agroforestry. Een voedselbos is een door mensen ontworpen productief ecosysteem naar het voorbeeld van een natuurlijk bos, met een hoge diversiteit aan meerjarige en/of houtige plantensoorten die deels voor de mens als voedsel dienen (vruchten, zaden, bladeren, stengels, wortels);
- b. **biologische landbouwbedrijven:** Bedrijven met een geheel of gedeeltelijke biologische bedrijfsvoering die beschikken over een SKAL-certificaat of een SKAL-registratie bevestiging met bijbehorend SKAL-nummer;
- c. **demeter:** demeter is het kwaliteitskeurmerk voor biodynamische landbouw en voeding. Alle producten met een Demeter-keurmerk voldoen in ieder geval aan de normen voor biologische landbouw, zoals die binnen de Europese wetgeving zijn vastgelegd. Boeren en verwerkers die daarnaast als aanvulling voldoen aan de Demeter-normen en -richtlijnen ontvangen na de controle een Demeter-certificaat en mogen het Demeter-keurmerk voeren;
- d. **Jonge landbouwer:** is iemand die
 - a. jonger is dan 40 jaar op 31 december van het jaar waarin de subsidie wordt aangevraagd;
 - b. **bedrijfshoofd** is op het tijdstip van de aanvraag om subsidie, wat betekent dat hij:
 - i. als natuurlijk persoon een landbouwbedrijf uitoefent in eigen naam;
 - ii. mede belast is met de dagelijkse bedrijfsvoering, en;
 - iii. als natuurlijk persoon langdurige blokkerende zeggenschap heeft als bestuurder van een rechtspersoon, behorende vennoot, maat in de maatschap of als bestuurder van een vereniging of stichting, en;
 - iv. een landbouwdiploma of bewijs van vakbekwaamheid heeft, bestaande uit:
 - 1°. een diploma of een getuigschrift van een basisopleiding landbouw, tuinbouw of aanverwant op mbo-, hbo- of wo-niveau, of
 - 2°. een bewijs van ten minste 2 jaar aantoonbare ervaring met land- en tuinbouwproductie op het tijdstip van de aanvraag om subsidie, aangevuld met een diploma of een getuigschrift van een cursus op het gebied van bedrijfsovername, agrarische bedrijfsvoering of aanverwant;
- e. **natuurinclusieve landbouw:** een landbouwsysteem, dat optimaal beheer van natuurlijke hulpbronnen duurzaam integreert in bedrijfsvoering, inclusief zorg voor ecologische functies en de biodiversiteit op en om het bedrijf (definitie WUR). Deze vorm van landbouw 'produceert' dus ook natuurwaarden;
- f. **SNN:** Samenwerkingsverband Noord-Nederland;
- g. **KRW:** Kaderrichtlijn Water Europese richtlijn die beoogt een goede ecologische en chemische kwaliteit te bereiken voor al het Europese grond- en oppervlaktewater;

- h. regelbare drainage: Bij regelbare drainage wordt overtollig, ondiep grondwater niet meteen afgevoerd maar langer vastgehouden in de bodem. Door de ontwateringsbasis in hoogte te variëren kan de intensiteit van de drainage worden ingesteld;
- i. regeling: Regeling Europese landbouwsubsidies provincies Fryslân 2023 – 2027;
- j. zelfrijdende werktuigen: Volledig zelfrijdende of autonome werktuigen zijn werktuigen gecombineerd met een voertuig met een eigen aandrijving. Dit voertuig is dan voorzien van een motor. Volledig zelfrijdende of autonome werktuigen behoeven geen bestuurder terwijl bij semiautonome werktuigen de bestuurder ondersteund wordt door slimme sensoren, cameratechnieken en systemen.

Artikel 2 Subsidiabele activiteiten

1. Subsidie kan worden verstrekt voor productieve investeringen die geplaatst of gebruikt worden in de provincie Fryslân.
2. Als uitwerking artikel 2.2.2 van de regeling wordt alleen subsidie verstrekt voor de fysieke investeringen genoemd in de in Bijlage 1 bij dit openstellingsbesluit bijgevoegde investeringslijst en voor de daarin genoemde subsidiabele activiteiten.

Artikel 3 Niet subsidiabele activiteiten

In aanvulling op artikel 1.10 van de regeling:

1. Wordt geen subsidie verstrekt voor de aanschaf van zelfrijders of tractoren met uitzondering van investeringen die genoemd worden onder Energie en klimaat, categorie 1 in de investeringslijst in Bijlage 1.
2. Wordt geen subsidie verstrekt voor abonnementen op software updates en servicecontracten.
3. Indien er een aanvraag wordt gedaan voor een investering ten behoeve van energieopwekking, dan moet de opgewekte energie gebruikt worden door de eigen landbouwonderneming. Het worden van (netto) energieleverancier is niet subsidiabel.
4. Wordt geen subsidie verstrekt voor computers, laptops, tablets en smartphones benodigd voor het aflezen van de ICT en sensortechniek.

Artikel 4 Doelgroep

1. In overeenstemming met artikel 2.2.3 van de regeling kan subsidie worden verstrekt aan landbouwers of een samenwerkingsverband van landbouwers.
2. Indien een landbouwbedrijf uit meerdere landbouwers bestaat wordt in het kader van dit openstellingsbesluit slechts één keer subsidie verstrekt aan het landbouwbedrijf.

Artikel 5 Openstellingsperiode

1. Subsidieaanvragen kunnen worden ingediend van 22 januari 2024 9:00 uur tot en met 12 februari 2024 17:00 uur.
2. Een aanvraag is tijdig ingediend indien deze binnen de in het eerste lid genoemde periode door SNN is ontvangen via het daarvoor ontwikkelde webportaal: <http://www.snn.nl/programmas/glb-23-27>

Artikel 6 Subsidieplafond

Het subsidieplafond dat beschikbaar is in de periode zoals bepaald in artikel 5 is € 1.955.000,00 verdeeld over twee groepen aanvragers:

- a. € 955.000,00 is beschikbaar voor jonge landbouwers, bestaande uit 100% EU-financiering;
- b. € 1.000.000,00 beschikbaar voor alle landbouwers, bestaande uit 100% EU-financiering.

Artikel 7 Hoogte subsidie

Onverminderd artikel 1.2 en artikel 2.2.7 van de regeling geldt:

1. De hoogte van de subsidie bedraagt minimaal € 40.000 en tot € 125.000.
2. De hoogte van de subsidie bedraagt:
 - a. 55% van de subsidiabele kosten als de subsidie wordt verstrekt aan een jonge landbouwer;
 - b. 40% van de subsidiabele kosten voor de overige aanvragers.

Artikel 8 Subsidiabele kosten

1. In afwijking op artikel 1.8 van de regeling zijn alleen kosten voor de koop of huurkoop van nieuwe machines en installaties met betrekking tot de investeringencategorieën uit Bijlage 1 subsidiabel.
2. Subsidiabele kosten worden berekend volgens artikel 1.9a derde lid uit de regeling.

Artikel 9 Subsidievereisten aanvraag

Onverminderd artikel 1.6 van de regeling en in aanvulling op het bepaalde in artikel 1.3 van de regeling:

1. Dient een subsidieaanvraag te worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân via het SNN door middel van een daarvoor ontwikkelde webportal dat bereikbaar is via de website van [SNN](#).
2. Wordt een aanvraag voor subsidie ingediend met gebruikmaking van een volledig, door SNN verstrekt, ingevuld projectplan format, vergezeld van de van toepassing zijnde bijlagen. In aanvulling op artikel 1.6 van de regeling bevat de aanvraag in elk geval:
 - a. een omschrijving waaruit ten minste de investering, de categorie en onderbouwing blijkt dat de investering binnen de categorie past, zijn opgenomen;
 - b. een toelichting of onderbouwing op de begroting, door middel van één of meerdere offertes;
 - c. sluitend financieringsplan van de kosten van het project;
 - d. In het geval de aanvrager vergunningsplichtig is: een bewijsstuk van het starten van de vergunningprocedure. Bij het vaststellingsverzoek moet de toegekende vergunning worden meegezonden.
3. Dient als de aanvraag wordt ingediend door een landbouwer met een biologische bedrijfsvoering of landbouwer die in omschakeling is naar biologische landbouw, in aanvulling op artikel 1.6, de aanvraag vergezeld te gaan van een erkend certificaat of kwaliteitskeurmerk waaruit dit blijkt (SKAL of Demeter).
4. Dient als de aanvraag wordt ingediend door een landbouwer die in omschakeling is naar biologische landbouw, in aanvulling op artikel 1.6, de aanvraag vergezeld te worden van het inschrijfnummer en documentatie van een certificerende instantie ter onderbouwing dat de bedrijfsomschakeling is gestart.
5. Onverminderd het bepaalde in het tweede lid bevat de subsidieaanvraag, indien de investering naar waarschijnlijkheid leidt tot negatieve omgevingseffecten, een omschrijving van de benodigde vergunningen, waarin deze omgevingseffecten worden getoetst, die voor de uitvoering dienen te worden verkregen of een bewijsstuk dat de vergunningaanvraag is gestart. Uiterlijk bij vaststelling van de subsidie moet de vergunning worden overlegd.

Artikel 10 Selectiecriteria, weging en selectie

1. Voor de rangschikking als bedoeld in artikel 1.12 eerste lid onder c en artikel 2.2.8 van de regeling hanteren Gedeputeerde Staten de scores van de investeringslijst in Bijlage 1.
2. In overeenstemming met artikel 2.2.8 derde lid van de regeling krijgen landbouwers met een biologische bedrijfsvoering en landbouwers die omschakelen naar biologische landbouw een extra punt toegekend.
3. De aanvragen worden gerangschikt op volgorde van puntenaantal, zoals weergegeven per categorie op de investeringslijst in Bijlage 1, beginnend bij de aanvraag met de meeste punten.
4. Indien de aanvraag uit meerdere investeringen bestaat wordt het gemiddeld aantal punten bepaald door de som van het aantal punten per investering te delen door het aantal aangevraagde investeringen.
5. De subsidie wordt gehonoreerd op basis van de rangschikking zoals beschreven onder lid 3 totdat geen budget meer beschikbaar is.
6. Indien aanvragen voor subsidie op gelijke plaats zijn gerangschikt en honorering van de aanvragen zou leiden tot een overschrijding van het subsidieplafond, kunnen de Gedeputeerde Staten besluiten het subsidieplafond op te hogen met het bedrag dat nodig is om de gelijk geplaatste aanvragen te subsidiëren.
7. Indien, eventueel na toepassing van de procedure genoemd in het zesde lid, twee of meer aanvragen eenzelfde plaats in de rangschikking hebben en de som van de totaal te verlenen subsidiebedragen overstijgt het subsidieplafond, dan wordt door middel van loting bepaald welke aanvraag of aanvragen gehonoreerd worden.

Artikel 11 Bevoorschotting en deelbetaling

In aanvulling op artikel 1.17 en artikel 1.18 van de regeling kan geen voorschot of deelbetaling worden verstrekt.

Artikel 12 Weigeringsgronden

Onverminderd het bepaalde in artikel 1.5 van de regeling wordt subsidie geweigerd indien:

- a. niet wordt voldaan aan de subsidievereisten als bepaald in artikel 1.6 van de regeling of artikel 9 van het openstellingsbesluit;
- b. de aanvraag wordt ontvangen buiten de openstellingsperiode als aangegeven in artikel 5 van dit openstellingsbesluit;
- c. de aanvrager niet voldoet aan de omschrijving onder artikel 4 van dit openstellingsbesluit;

- d. meer dan één keer subsidie wordt aangevraagd (men kan echter wel meerdere investeringen in één subsidieaanvraag opnemen);
- e. na initiële beoordeling van een ontvangen subsidieaanvraag de subsidiehoogte daarvan bepaald wordt op minder dan € 40.000.

Artikel 13 Verplichtingen

1. Overeenkomstig artikel 1.16 van de regeling is bepaald dat er geen jaarlijkse voortgangsrapportage hoeft te worden ingediend.
2. In aanvulling op artikel 1.15 van de regeling is de subsidieontvanger verplicht de aanvraag tot subsidievaststelling binnen twee jaar na datum subsidieverlening in te dienen.
3. In aanvulling op artikel 1.22 van de regeling is het niet mogelijk om op later moment van investeringscategorie te wijzigen, zoals weergegeven in Bijlage 1.

Artikel 14 Slotbepalingen

1. Dit openstellingsbesluit treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking in het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.
2. De bijlagen maken integraal onderdeel uit van dit openstellingsbesluit.

Artikel 15 Citeertitel

Dit openstellingsbesluit wordt aangehaald als: Openstellingsbesluit GLB-NSP waterkwaliteit en natuurinclusiviteit op het landbouwbedrijf 2024.

Aldus vastgesteld in de vergadering van Gedeputeerde Staten van Fryslân van 19 december 2023

Voorzitter drs. A.A.M. Brok

Secretaris drs. ing. J.J. Algra

Bijlage 1 Investeringslijst productieve investeringen

Water

Categorie	Investering	Wel/ niet subsidiabel	Punten
1	Regelbare drainage	Subsidiabel De aanschaf en aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> • Regelbare drainage • De aanpassing van bestaande drainage met een extra ontluuchtingsdrain, waardoor deze regelbaar wordt 	18
2	Stuwen	Subsidiabel De aanschaf en aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> • Waterconserveringsstuw • Knijpstuw • Zoete stuw 	17
3	Ondergrondse waterberging	Subsidiabel De aanschaf en aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> • Voorzieningen voor ondergrondse wateropslag, waaronder freshmaker, kreekrug-infiltratiesystemen en diepdraininfiltratie 	18
4	Materieel voor bewerking van percelen gericht op vermindering perceelafspoeling	Subsidiabel Aanschaf van: <ul style="list-style-type: none"> • Drempelmachine voor ruggenteelten • Wafeltjesmachine 	18
5	Waterbesparende precisieberegening en irrigatie	Omschrijving Investeringsen in gerichte beregenings- en bevoeiingssystemen die minimaal resulteren in een reductie van het watergebruik van 10-30% voor het geïrrigeerde areaal. Subsidiabel De aanschaf en aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> • Dripirrigatie/druppelslangen, inclusief besturing voor beregening/irrigatie en fertigatiesystemen • Aanschaf vlaksproeiers (alleen in combinatie met beregeningsbomen) • Aanschaf beregeningsboom • RWS (Root Watering System) • Sub-surface druppelirrigatie • Flippers en vernevelaars • Laagvolume sproeier ten behoeve van nachtvorstbestrijding • Elektrische aansturing van deze beregeningsbevoeiingsapparatuur • Debietmeter voor pomp + telemetrie ten behoeve van het gebruik van bovenstaande investeringen • Software voor alle soorten sensor-gestuurde irrigatie, in combinatie met bovenstaande investeringen 	18

		<p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reguliere beregeningshaspels, inclusief slang • Pompen • Aggregaat • Sproeibomen voor gewasbescherming • Reservoir voor opslag van beregeningswater/bevloeingswater • Opwekking van energie voor een pomp 	
6	Waterbeheervoorzieningen ter verlaging van risico's van verontreiniging door erfafspoeling bij een veehouderij of door afvalwater uit de veehouderij, akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit-, vollegronds- of bedekte teelt	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en aanleg/installatie van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overdekte of onoverdekte verharde, vloeistofdichte vul- en wasplaats voor spuitmachines, inclusief een voorziening voor opvang en opslag en zuivering of verdamping van waswater • Een vloeistofdicht biologisch zuiveringstelsel of de aanschaf van zuiveringssystemen die werken op basis van ozon of UV voor het zuiveren van was- en spoelwater van spuitmachines • Systemen voor de verdamping van was- en spoelwater van spuitmachines • Aanleg en inrichting van dat specifieke deel van het erf waardoor vervuild erfwater wordt opgevangen, afgevoerd of verwerkt middels zuiveren of verdampen voor een gesloten erf voor gewasbeschermingsmiddelen • Kistenwasser, inclusief opvang restwater voor afvoer of verwerking middels zuiveren of verdampen • Een waterdichte opvangput waarmee verontreinigd afvalwater van het bedrijf gescheiden blijft van regulier rioolsysteem, inclusief de buizen, goten, richels voor afvoer • Aanvullende erf- en zuiveringsvoorzieningen voor de bollenteelt met spoelwater • Helofytenfilter voor het zuiveren afspoelend water van het erf of voor gebruik in de erfsloot • Opvang- en afvoersysteem van uitsluitend perssappen onder sleufsilos <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systemen voor het lozen van drain- of afvalwater vanuit kassen • Overkapping voor een voederopslag • Overkapping voor een mestopslag • Kosten voor herinrichting van het erf anderszins dan voor bovenvermeld doel • Erfverharding welke niet noodzakelijk is voor bovenstaande investeringen • Hemelwatersysteem waaronder dakgoten, buizen voor afvoer en reguliere riolering • Kuilplaten • Installaties of machines voor opvang van perssap of percolaat indien dit een overloopvoorziening is of wordt aangebracht 	16

		naar het reguliere riool, de bodem of het oppervlaktewater	
7	Bovengrondse wateropvang (inclusief hemelwateropvang)	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waterbassins en silo's ten behoeve van hemelwateropvang inclusief bijbehorende pijpleidingen en voorzieningen ten behoeve van de opvang van hemelwater van daken • Bijbehorende installatiekosten, hekwerk, taludbescherming, graafwerk en de aanleg van een opvangput voor hemelwater dat gebruikt wordt voor het verdund uitrijden van mest 	17
8	EC meters en monitoringssensoren	<p>Omschrijving :</p> <p>Beslissingsondersteunende modellen, sensoren en systemen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Weerextremen ◦ Gewasbescherming ◦ Bemesting ◦ Oogstraming <p>Subsidiabel :</p> <p>Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EC meters en monitoringssystemen voor het bepalen van vocht-, zuur- en zoutgehalte • Continuometers • Grondwatermeters • Oppervlaktewatermeters bij berekening uit oppervlaktewaters • Penetrometers • PH meters • Vochtsensoren • Monitoringssensoren voor nitraat en fosfaat voor zowel bodem als oppervlaktewater 	18

Biodiversiteit en biologische bestrijding

Categorie	Investering	Wel/ niet subsidiabel	Punten
1	Autonome en semi-autonome niet-chemische bestrijding	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Autonome en Semiautonome systemen die ziekten/plagen/onkruiden herkennen en op duurzame wijze bestrijden in het veld <ul style="list-style-type: none"> ◦ Thermisch ◦ Mechanisch ◦ Laser ◦ Elektrisch • Systemen ten behoeve van niet-chemische bestrijding van schadelijke insecten <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sorteermachines 	17

2	Strokenteelt en vaste rijpaden	<p>Subsidiabel Aanschaf van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaaimachines voor inzaaien voor "ondergewassen" zoals gras bij mais • Strokenfrees of strokenploeg • Zaai- en oogstmachines of andere aangepaste machines voor gewasmanagement, zoals onkruidbestrijding • Machines, hulpmiddelen of aanpassingskosten voor het overschakelen op een teeltsysteem met vaste rijpaden van maximaal 3 meter • Aanpassing van machines voor het werken met vaste rijpaden waarbij onbereden bedden ontstaan • Zelfrijdende machines voor strokenteelt • GPS/GIS of aanpassingen aan de apparatuur in combinatie met bovenstaande investeringen 	17
3	Agroforestry	<p>Omschrijving Teelt van houtige gewassen (bomen en struiken) gecombineerd met veeteelt, groenteteelt of akkerbouw op hetzelfde perceel landbouwgrond. De houtige gewassen zijn bedoeld voor de productie van fruit, noten of bessen.</p> <p>Subsidiabel Aanschaf en aanleg/aanplant van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snoeimachines • Plantgoed van houtige, meerjarige gewassen (bomen en struiken) ten behoeve van fruit- of nootproductie van het bedrijf die bewust gemengd worden met akkerbouw, groenteteelt of grasland (voor veehouderij) op hetzelfde landbouwperceel • Plantgoed van houtige, meerjarige gewassen (bomen en struiken) ten behoeve van een perceel voedselbos op landbouwgrond (gewascode 1940), waarbij bomen en struiken voor eetbare producten zorgen • Bomen, struiken en windsingels op bouwland • Voederhaag en voederbomen • Kosten voor grondbewerking, aanplant/inzaaien ondergroei van boomstroken en boombescherming <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanplant van houtige, meerjarige gewassen, bomen en struiken, ten behoeve van kweekgoed (o.a. kerstbomen) • Bomen met als enkel doel hakhout • Snelgroeïende bomen voor energieproductie (biomassa) • Niet meer dan 100 bomen/ha en niet meer dan 40% van de oppervlakte van het landbouwperceel mag struiken van éénzelfde teelt bevatten 	18
4	Vermindering bodemverdichting door ondiepe, niet-kerende grondbewerking	<p>Omschrijving Systemen, machines, werktuigen die gericht zijn op en gebruikt worden voor niet-kerende, ondiepe bodembewerking en het oppervlakkig vermengen van</p>	14

		<p>gewasresten, waar mogelijk in combinatie met direct zaaien, poten of planten.</p> <p>Subsidiabel Aanschaf van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spit-zaai, grondfrees-zaai, rotoreg-zaai, schijveneg-zaai, schoffel-zaai combinaties • Schijveneggen • Mulchfrees • Eco-ploeg waarmee op 15 cm diep geploegd kan worden (op basis van fabrikant) • Mechanische loofsnijder of mechanische wortelsnijder of looftrekker • Machines voor inwerken groenbemesters, ruige mest en gewasresten • Rupsbanden voor onder tractor of zelfrijdende oogstmachine • Luchtdrukwisselsystemen met een zodanige capaciteit dat de banden binnen 5 minuten op 2 bar kunnen worden gebracht in combinatie met maximaal vier VF banden per aangeschaft systeem • Wildredder in combinatie met één van bovenstaande systemen/werktuigen <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reguliere ploegen en spitmachines (krukas en roterend) 	
5	Onkruid-, plaag- en ziektebestrijding	<p>Subsidiabel Aanschaf van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een machine waarmee ziekten, plagen of onkruiden mechanisch of met laser in het veld worden bestreden op basis van plaatsspecifieke waarneming • Camera besturing voor bestaande schoffelwerktuigen • Schoffeltuig • Vinger- of torsiewieders en wiedeggen • Maaiers voor paden in de fruitteelt • Doorzaaimachine voor blijvend grasland • Weed seed crusher 	15
6	Verwerken bedrijfsge- wassen tot krachtvoer en/of meststoffen	<p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Machines of installaties om producten mee te bewerken zoals malen, pletten en snijden • Toepassingen om (gras)klaver te verwerken zodat deze bruikbaar is als kunstmest- en krachtvoervervanger, op voorwaarde dat dit gebeurt met hernieuwbare energie (bijvoorbeeld drogen, persen, pelleteren en opslaan) <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voermengwagen of machines voor het uitkuilen of verwerken van ruwvoer • Opslag zoals sleufsilos en kuilplaten en silos machines of systemen om krachtvoer te verstreken • Maishakselaars en combines • Maaiers, opraapwagens en balenpersen 	18

		<p>Opmerking</p> <ul style="list-style-type: none"> Alleen machines voor eerstegraad bewerking (malen, pletten en snijden) zijn subsidiabel (vervolgbewerkingen niet) 	
7	Verwerken en toepassen van organisch restmateriaal	<p>Omschrijving</p> <p>Investerings die specifiek bedoeld zijn voor de verwerking van organisch restmateriaal met als doel het verhogen van bodemkwaliteit, zoals materieel voor het maaien en ophalen van slootkanten, het verwerken en toepassen van gewasresten, maaisel van slootkanten, bermen of natuurterreinen, slootbagger of compost hiervan.</p> <p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> Machines en werktuigen voor het inwerken, mulchen of onderwerken van gewasresten, ruige mest, vaste mest en groenbemester met behulp van schijven(eg), rollen, tanden of snijders Materiaal om specifiek voor het maaien van slootkanten maaisel op de kant te kunnen deponeren en ophalen voor verdere verwerking Maai/blaa systemen voor het maaien van slootkanten Materieel voor het verwerken van organisch restmaterieel zoals compostverwerkers Baggerspuit voor het verspreiden van slootbagger over het perceel Werktuigen voor het snijden of hakselen en gelijkmatig uitstrooien van beheergras, bermmaaisel, slootmaaisel of gewasresten over landbouwgrond GPS in combinatie met één van bovenstaande investeringen <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> Mestverwerkingsinstallaties Reguliere grasmaaiers Abonnementen Kiepwagens, silagewagens en opraapwagens 	18

Energie en klimaat

Categorie	Investering	Wel/ niet subsidiabel	Punten
1	Machines of werktuigen met elektrische of waterstof aandrijving gericht op het uitvoeren van landbouwgerichte activiteiten	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mobiele machines bestemd voor het verrichten van werkzaamheden in de land- en tuinbouw, waarbij de aandrijving is voorzien van een elektromotor en voor de opslag van energie één of meerdere accu's worden toegepast Volledig elektrisch aangedreven tractoren en volledig elektrisch aangedreven zelfrijdende zaai-, bewerkings- en oogstmachines zoals combines of aardappelrooiers 	12

		<ul style="list-style-type: none"> Elektrische automatische voermachine / volledig elektrisch aangedreven voertuigen en machines voor ruwvoerverstrekking Op waterstof aangedreven machines/werktuigen gericht op het uitoefenen van landbouwgerichte activiteiten Oplaadpunt voor elektrisch aangedreven mobiele machines, bestemd voor het verrichten van landbouwactiviteiten, voor het elektrisch laden van accu's van eigen elektrisch aangedreven mobiele machines die zijn voorzien van een geheel of gedeeltelijke elektrische hoofdaandrijving, waarbij het oplaadpunt is opgesteld op het eigen bedrijfsterrein Een oplaadsysteem en al dan niet de volgende onderdelen: een ontlaadsysteem, een meet- en regelsysteem, een lockerkast met een stroomafnamepunt per locker en een stekkerherkenningsysteem Oplaadpunten en -systeem voor waterstof aangedreven machines Elektrische mest- of waterpompen <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> Elektrische auto's, fietsen of andere vervoersmiddelen voor personen Mest – en voerschuiven Heftrucks, shovels, hoogwerkers en grasmaaiers PV-systemen (zonnepanelen, fotovoltaisch) 	
2	Aanpassing klimaatverandering	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en installatie/aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nachtvorst propeller Anti hagelgeneratiesystemen Hagelnetten Regenkappen Parasols ter voorkoming van zonnebrand bij fruitteelt Insectengaas 	18
3	Duurzame energie en warmtewinning	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en installatie van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Accusysteem voor de opslag van eigen opgewekte zonne-energie Temperatuurregulatie in bedrijfsgebouwen niet zijnde bedrijfswoningen door warmtewisselaars, warmtepompen of aardwarmtesystemen Kleinschalige wind turbines, met een tiphoogte tot maximaal 15 meter en een vermogen tot maximaal 20 kW Een electrolyser om zelf met duurzame energie waterstof te maken voor eigen gebruik Slow fill installatie voor waterstof Lichtdoorlatende zonnepanelen geïntegreerd in de teelt <p>Niet-subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> Temperatuurregulatie voor bedrijfswoningen 	17

		• Zonnepanelen voor bedrijfsgebouwen	
--	--	--------------------------------------	--

Veehouderij

Categorie	Investering	Wel/ niet subsidiabel	Punten
1	Comfortabele ligplaatsen	<p>Subsidiabel Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een mat, matras, waterbed, gelmatras voor koeien om op te rusten met voldoende indrukbaarheid conform DLG test (uitslag: blijvende elasticiteit ≥ 15 mm indrukking bij een belasting van 2000N per 75 cm² of DLG test goed (++) Een diepstrooiselbox: dik ingestrooide ligbox met zaagsel, stro, zand of ander organisch materiaal, met uitzondering van dikke fractie uit mestscheiders. Met strooiselkering aan voor- en achterzijde van de box van minimaal 15 cm hoog, gemeten loodrecht vanaf de bodem. Indien boxen in een dubbele rij liggen en aan de kopkant op elkaar aansluiten dan is daar geen strooiselkering vereist Een combinatie van mat of matras met diepstrooisel, waarbij indrukbaarheid mat/matras conform DLG test met uitslag goed (+) de hoogte strooiselkering loodrecht gemeten vanaf bovenkant mat/matras 8 cm <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> Alle andere varianten op rustmogelijkheden voor dieren De stal of plek waar de matrassen of waterbedden in komen 	18
2	Digitale voorzieningen voor weidegang	<p>Subsidiabel Aanschaf en installatie van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Systemen die tenminste weidegang kunnen registreren en monitoren Trackers via een oormerk of band Automatische weide-selectiepoorten voor toegang richting de weide Aanschaf van software behorend bij een selectiepoort en/of GPS systeem 	18
3	Mestverwerkings-systemen	<p>Subsidiabel Aanschaf en installatie van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Installaties voor het drogen, opschonen en comprimeren van het gas uit eigen installatie Installaties voor het opslaan van gecompri-meerd biogas uit eigen installatie in flessen/containers voor mobiel transport, ten bate van eigen gebruik <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> Een aansluiting op een mestscheidingsinstallatie 	16

		<p>Opmerkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Aanvragers komen slechts in aanmerking voor subsidie indien er niet ook een verleningsbeschikking is ontvangen voor de SDE++ regeling. 	
4	Mechanische Mestscheidingsinstallatie	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en installatie van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mechanische mestscheidingsapparatuur zodat de ruwe mest door de mechanische bewerking wordt gescheiden in een dikke fractie en een dunne fractie 	18
5	Niet digitale voorzieningen voor weidegang voor graasdieren	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een oversteekplaats zoals een koetunnel Veeroosters Mobiele melkrobot en mobiele melksystemen Schuilmogelijkheden Voorzieningen ter voorkoming van hittestress Voorzieningen voor het beschermen van vee tegen wolven volgens faunaschade preventiekit wolven BIJ12 <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> Kavelpaden 	18
6	Stalklimaat	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en installatie van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Koelsystemen voor dieren; water mistvernevelsystemen en airco Voor kraamstal zeug en biggen: Directe warmtebron, infrarood paneel, vloerverwarming en/of (vloer)koeling voor zeugen Voor pluimvee: Infraroodpanelen en/of vloerverwarming voor het verwarmen van jonge kuikens Voor pluimvee en varkens: Daglichtvoorzieningen die minstens 2% van het vloeroppervlak beslaan met lichtdoorlatende wand-of dakplaten <p>Niet subsidiabel :</p> <ul style="list-style-type: none"> Elektrische stalverlichting 	17
9	Technieken die uitkomst van eieren in vleeskuikenstallen mogelijk maken	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Systemen voor uitbroeden eieren en opfokken vleeskuikens met aparte vervolghuisvesting welke voldoen aan specificaties RAV lijst E 5.9 <p>Niet subsidiabel</p>	16

		<ul style="list-style-type: none"> Bouw en verbouw van overige stalonderdelen 	
10	Vrijloopkraamhokken zeugen	Subsidiabel Aanschaf van: <ul style="list-style-type: none"> Vrijloopkraamhokken voor zeugen in plaats van gangbare huisvesting van kraamboxen 	18

Precisielandbouw

Categorie	Investering	Wel/ niet subsidiabel	Punten
1	Groei- en Oogstmonitoring	Subsidiabel Aanschaf en installatie van: <ul style="list-style-type: none"> Digitale systemen ten behoeve van inzicht in oogstvariabelen, groeivariabelen (akkerbouw) en grasoogst (veehouderij) Digitale systemen voor plaats specifieke opbrengstmetingen Digitale systemen om de groei te monitoren, bijvoorbeeld door het gebruik van satelliet om data te verzamelen 	18
2	Precisiebemesting	Omschrijving Systemen voor het gericht emissiearm, in de juiste dosering, zonder overlapping in de bodem toedienen van vloeibare stikstofhoudende (kunst)meststoffen op het moment dat het gewas dit nodig heeft. Subsidiabel Aanschaf en installatie van: <ul style="list-style-type: none"> Onderdelen voor kunstmeststrooier die plaats specifiek gewasbemesting mogelijk maken voor zowel korrels als vloeistoffen Systemen om vloeibare meststoffen via druppelsslangen in de juiste dosering en op het juiste moment toe te dienen aan het gewas (fertigatie) Systemen voor het meten van het stikstofgehalte van de toegediende mest met NIRS indien dit meteen wordt doorvertaald in het doseren van de meststoffen Systemen voor rijenbemesting met dierlijke mest Systemen voor het digitaal meten van opbrengsten voor opbrengstkaarten ten behoeve van plaats specifieke teeltoptimalisatie GPS/GIS apparatuur, inclusief bodemkaart voor bovenstaande systemen (alleen in combinatie met aanschaf van bovenstaande systemen) Niet subsidiabel <ul style="list-style-type: none"> Zodenbemester Strooier 	18
3	Precisie-gewasbescherming	Subsidiabel <ul style="list-style-type: none"> Spuitmachine bestemd voor het toedienen van gewasbeschermingsmiddelen aan gewas- 	17

		<p>sen in de akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit- of vollegrondsteelt, of bedekte teelt waarbij het ontstaan van restvloeistof in de spuitank wordt voorkomen of met ten minste 50% wordt gereduceerd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Machine bestemd voor plaats specifieke bestrijding van ziekten, plagen of onkruiden in de akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit-, vollegrondsteelt of bedekte teelt zonder gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen • Spuitmachine met driftreducerende technieken, zoals driftarme doppen, elektrische kantdoppen, luchtondersteuning, lucht vloeistofmengsystemen sleepdoektechniek waardoor minimaal 95% driftreductie wordt bereikt. • Spuitmachine met volumereducerende technieken • Een spuitmachine met volledig gescheiden vloeistofsystemen voor schoon water en spuitvloeistof • Een spuitmachine waarbij de gewasbeschermingsmiddelen op het laatste moment voor het spuiten op het gewas in de spuitleiding vermengd worden door een selectieve doseringseenheid • Driftreducerende technieken, zoals driftarme doppen, elektrische kantdoppen, luchtondersteuning, lucht vloeistofmengsystemen voor een bestaande spuitmachine die zorgen voor minimaal 95% driftreductie. • Spotspray toepassingen: herkenning van onkruid met behulp van camera's waarna alleen het onkruid bespoten wordt (sterke middelreductie) • Bijbehorende installatiekosten <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kosten voor gebruik van drift reducerende additieven <p>Opmerkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het percentage restvloeistofreductie of driftreductie moet worden vermeld op de offerte 	
--	--	---	--

Toelichting Openstellingsbesluit GLB-NSP Waterkwaliteit en natuurinclusiviteit op het landbouwbedrijf 2024

Algemeen

Dit is een openstelling in de Provincie Fryslân waarmee we landbouwers willen stimuleren om te investeren in het verduurzamen van hun bedrijf. De maatregel is vooral bedoeld om de aanschaf van moderne installaties en machines te stimuleren, waarmee de landbouwer zijn of haar bedrijf kan verduurzamen. Dit doen zij door met specifieke investeringen een bijdrage te leveren aan de milieu- en klimaatdoelen en het efficiënt gebruiken van natuurlijke hulpbronnen, zoals water, bodem en biodiversiteit. Ook is er binnen deze regeling ruimte voor investeringen met betrekking tot dierenwelzijn.

Gedeputeerde Staten van Fryslân stellen een lijst vast met duurzame investeringen die relevant zijn voor de bedrijfsvoering van landbouwers in Fryslân. De score per investeringscategorie is vormgegeven door de WUR op basis van de mate waarin de investering bijdraagt aan de innovatie en modernisering, effectiviteit en efficiëntie. De investeringen zijn landelijk afgestemd en zijn zo gekozen dat zij bijdragen

aan één of meerdere doelstellingen van deze maatregel, zoals die benoemd zijn in het Nationaal Strategisch Plan (NSP), namelijk:

- SO1 Het bieden van steun met het oog op een leefbaar bedrijfsinkomen en veerkracht van de landbouwsector in de hele Unie, ten behoeve van een grotere voedselzekerheid voor de lange termijn, van een meer diverse landbouw, en van een economisch duurzame landbouwproductie in de Unie.
- SO2 Vergroting van de marktgerichtheid en het concurrentievermogen van landbouwbedrijven voor zowel de korte als de lange termijn, onder meer door meer aandacht voor onderzoek, technologie en digitalisering.
- SO4 Bijdragen tot matiging van en aanpassing aan klimaatverandering, onder meer door de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen en meer koolstof vast te leggen, en duurzame energie te bevorderen.
- SO5 Bevordering van de duurzame ontwikkeling en het efficiënte beheer van natuurlijke hulpbronnen zoals water, bodem en lucht, onder meer door de afhankelijkheid van chemische middelen te verkleinen.
- SO6 Bijdragen tot het tot staan brengen en ombuigen van biodiversiteitsverlies, tot versterking van ecosysteemdiensten en tot de instandhouding van habitatten en landschappen.
- SO9 Beter inspelen door de landbouw van de Unie op de maatschappelijke verwachtingen inzake voedsel en gezondheid, onder meer wat betreft hoogkwalitatief, veilig en voedzaam voedsel dat op duurzame wijze is geproduceerd, en voorts vermindering van de voedselverspilling, verbetering van het dierenwelzijn, en bestrijding van antimicrobiële resistentie.

Met deze openstelling wordt invulling gegeven aan de provinciale doelen zoals vastgelegd in provinciaal beleid. Waaronder:

- Het stimuleren van het verminderen van emissies van gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten naar grond- en oppervlaktewater (KRW-nota en het Regionaal Waterprogramma);
- De Friese landbouwagenda;
- Het werken aan gezonde bodems (bodembeleid);
- Een duurzame inrichting van de waterhuishouding (Regionaal Waterprogramma);
- Het verlagen van de stikstofuitstoot (Uitvoeringsprogramma Stikstof (UPS));
- Het behalen van klimaatdoelen (Fries Programma Landelijk Gebied (FPLG)).

Artikel 2 Subsidiabele activiteiten

De subsidiabele activiteiten zijn beschreven in de investeringslijst, opgenomen in Bijlage 1. Iedere aanvraag (zowel van een individuele landbouwer als samenwerkingsverband) mag bestaan uit meerdere investeringen die niet uit dezelfde categorie hoeven te komen. Eén bullet binnen een categorie, zoals weergegeven in Bijlage 1 onder subsidiabel, wordt gezien als één investering.

Met de subsidie wordt beoogd om bij te dragen aan de volgende doelen:

- a. matiging van en aanpassing aan klimaatverandering of bevorderen van duurzame energie;
- b. bevorderen van duurzame ontwikkeling of efficiënt beheer van natuurlijke hulpbronnen;
- c. het tot staan brengen en ombuigen van biodiversiteitsverlies, versterking van ecosysteemdiensten of instandhouding van habitatten of landschappen;
- d. verbetering van dierenwelzijn.

Artikel 3 Niet subsidiabele activiteiten

Er wordt geen subsidie verstrekt voor de aanschaf van zelfrijders of tractoren met uitzondering van investeringen die ingediend worden onder Energie en klimaat, categorie 1 van de investeringslijst. Daarnaast wordt geen subsidie verstrekt voor abonnementen op software updates en servicecontracten. Indien er voor het in gebruik stellen van de machine een abonnement noodzakelijk is dan dient de aanvrager uit eigen middelen de noodzakelijke abonnementen op software updates en servicecontracten af te sluiten. Indien er een aanvraag wordt gedaan voor een investering ten behoeve van energieopwekking, dan moet de opgewekte energie gebruikt worden door de eigen landbouwonderneming, het worden van (netto) energieleverancier is niet subsidiabel. Berekening betreft verbruik totaal huidig: onderverdeeld in opgewekt, opgewekt naar net en teruggekocht en ingekocht op basis van de laatste eindafrekening. Daarnaast wordt een berekening met dezelfde waarden voor de nieuwe situatie opgesteld door de aanvrager waarop basis van wordt gecontroleerd dat de aanvrager geen (netto) energieleverancier wordt.

Artikel 4 Doelgroep

Voor deze subsidie komen zowel individuele als samenwerkingsverbanden van landbouwers in aanmerking. Onder een samenwerkingsverband wordt verstaan: een verband dat geen rechtspersoonlijkheid

bezit, niet zijnde een vennootschap, bestaand uit ten minste twee niet in een groep verbonden deelnemers, dat is opgericht ten behoeve van de uitvoering van activiteiten. Samenwerkingsverbanden dienen te voldoen aan artikel 1.3 in de regeling.

Artikel 6 Subsidieplafond

De subsidieplafonds voor deze subsidie bestaan uit 100% EU middelen. Binnen deze subsidie wordt een apart budget beschikbaar gesteld voor jonge landbouwers (zie artikel 2.2.1. van de regeling voor de exacte leeftijd en overige vereisten).

Artikel 7 Hoogte subsidie

De hoogte van de subsidie is voor jonge landbouwers 55% van de subsidiabele kosten en voor overige landbouwers 40% van de subsidiabele kosten. Per aanvraag kan tot € 125.000,- subsidie worden verstrekt aan een individuele landbouwer. Voor een aanvraag van een samenwerkingsverband kan in totaal voor het samenwerkingsverband tot € 125.000,- worden aangevraagd en verstrekt. Het minimale subsidiebedrag is € 40.000,-. Deze bedragen zijn gebaseerd op de investeringen op de investeringslijst en met dit bedrag worden de administratieve lasten voor de aanvrager beperkt gehouden terwijl alsnog een heel aantal aanvragers van subsidie kan worden voorzien.

Artikel 8 Subsidiabiliteit van kosten

Bij huurkoop moet voor subsidiabele kosten sprake zijn van een aanvrager die eigenaar wordt van de machine/installatie nadat alle termijnen zijn betaald. Uit het contract moet blijken dat de aanvrager alle termijnen afbetaalt en daarmee eigenaar wordt van de investering voordat de instandhoudingsperiode (vaststellingsdatum +3 jaar voor mkb, of vaststellingsdatum +5 jaar voor niet mkb) is afgelopen.

Artikel 9 Subsidievereisten aanvraag

Het kan het zijn dat een vergunning nodig is om de investering uit te voeren. Het blijft altijd belangrijk om vooraf goed na te denken of advies in te winnen of de beoogde maatregel wel of niet zinvol is om toe te passen en of er eventueel vergunningen nodig zijn. Deze informatie kan worden gebruikt voor de subsidieaanvraag.

Subsidieaanvragen moeten worden ingediend via het webportal van SNN. Via de website van SNN kunnen de benodigde documenten worden gedownload. Aanvragen dienen volledig te zijn en verplichte documentatie moet bij de aanvraag worden aangeleverd. Een doel van de Europese Unie is om biologische landbouw te stimuleren. Daarom kunnen biologische landbouwers of landbouwers die aan het omschakelen zijn naar biologische landbouw een extra punt krijgen op de aanvraag. Om voor extra punten in aanmerking te komen als biologische of biologisch dynamische landbouwer dient bij de aanvraag het certificaat van de certificering te worden aangeleverd of bewijs van registratie als omschakelaar.

De aanvraag dient een toelichting of onderbouwing op de begroting, door middel van één of meerdere offertes, te bevatten. Alleen kosten die marktconform en redelijk zijn, komen in aanmerking voor subsidie. Het onderbouwen van de redelijkheid is uw verantwoordelijkheid. Een onderbouwing mag bestaan uit offertes of vergelijkbare aankopen. Bij opdrachten boven de € 25.000,00 levert u minimaal 3 offertes aan. Lukt dat niet? Dan deelt u een andere onderbouwing. Bijvoorbeeld een taxatierapport. Ontbreekt de onderbouwing? Dan doen wij zelf onderzoek. Dit kan leiden tot een lager subsidiebedrag.”

Artikel 10 Selectiecriteria, weging en selectie

Alle aanvragen worden na sluiting van de openstellingsperiode gerangschikt op basis van de punten die de diverse investeringen hebben in de investeringslijst. Hoe hoger het aantal punten hoger de ranking. Wanneer voor meerdere investeringen subsidie wordt aangevraagd wordt het gemiddelde van de punten bepaald voor de ranking. Dit geldt ook voor aanvragen van samenwerkingsverbanden. Wanneer de score is bepaald worden eventuele extra punten toegekend voor biologische en biologisch dynamische landbouwers.

Artikel 13 Verplichtingen

Normaal gezien is het verplicht volgens de regeling om twee maanden na de beschikking te beginnen met realisatie van de investering. Dit is voor subsidies beschikbaar op grond van deze openstelling niet verplicht vanwege de soort investeringen op de lijst. Daarnaast is het ook niet verplicht om jaarlijks een verslag omtrent voortgang in te dienen. Bij een verzoek tot wijziging van de subsidie is dit wel noodzakelijk. Daarnaast dient de investering waarvoor subsidie is ontvangen ten minste vijf jaar in stand te worden gehouden, tenzij sprake is van een investering door een mkb-onderneming, in welk geval sprake is van een instandhoudingsverplichting van drie jaar.